

Palvelutasopäätöksen toimeenpano

Kokoltk 12.02.2026
548/00.04.00/2022

Valmistelija(t) Paavo Tiitta puh. 044 718 8102, paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi, Juha Kärkkäinen puh. 044 717 4569, juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi, Lauri Holappa puh. 044 718 8103, lauri.holappa(at)pshyvinvointialue.fi, Antti Haataja puh. 044 718 8150, antti.haataja(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää merkitä tiedoksi palvelutasopäätöksen toimeenpanon tilannekatsauksen.

Ennakkovaikutusten arviointi Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto Esityslistan liitteenä:
Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu Sisäministeriön asetuksessa pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/2011 säädetään pelastustoimen palvelutasopäätöksen sisällön perusteista, ja rakenteesta sekä aluehallintoviraston suorittamasta arvioinnista. Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelutasopäätöksen toimeenpanon tavoitteena tuottaa Pohjois-Savon maakunnan alueelle paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia ja muita uhkia vastaavat palvelut toimintaympäristön erityispiirteet ja riskiperusteisuus huomioiden. Palvelutasopäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä huomioidaan toiminta valmiuslain 1552/2011, 3 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja niihin varautuminen. Palvelutasopäätöksen toimeenpanoa jatketaan palvelutasopäätöksen sisältökirjauksien mukaisesti talouden reunaehdot huomioiden.

Sisäministeriön julkaisussa Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohje 2/2025 määrittää yhtenäiset periaatteet pelastustoiminnan ja valmiuden järjestämiseksi. Tavoitteena on

varmistaa, että pelastustoiminnan palvelut toteutuvat yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Suunnitteluohjeella ohjataan pelastustoimea suunnittelemaan pelastustoiminnan ja varautumisen toimintavalmiutta niihin tehtäviin ja tilanteisiin, joita onnettomuuksien ehkäisytyöllä ei ole kyetty estämään. Pohjois-Savon pelastustoimi on laatinut sisäministeriön ohjeeseen perustuvan toimintavalmiussuunnitelman, jossa kuvataan tarkemmin toimintaympäristö- ja riskianalysoinnin perusteella tunnistettu pelastustoiminnan palvelutarve. Toimintavalmiussuunnitelma on yksi keskeinen palveluiden tuottamisen ohjausväline, jonka sisältötietoa jalkautetaan asteittain kiinteäksi osaksi henkilökunnan toimesta tuotettavien palveluiden tuotantoprosessia.

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimesta on laadittu asiantuntija-arvio Pelastustoimen palvelut Pohjois-Savon hyvinvointialueella 2024. Asiantuntija-arvio tarjoaa jäsenneltyä tietoa keskeisistä pelastustoimen palveluiden järjestämisen osa-alueista alueellisille ja kansallisille päättäjille, viranhaltijoille ja asiantuntijoille. Pohjois-Savon pelastustoimi huomioi asiantuntija-arvion havainnot ja keskeisen sisällön osana palvelutasopäätöksen toimeenpanoa pelastustoiminnan, onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn sekä varautumisen osa-alueiden osalta.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on antanut Pohjois-Savon pelastustoimelle korjausmääräyksen huomattavien epäkohtien korjaamiseksi Siilijärven Vuorelassa ja Toivalassa. Aluehallintovirasto velvoittaa pelastustoimen järjestämislain 18 §:n nojalla Pohjois-Savon hyvinvointialuetta korjaamaan pelastustoimen palvelutasossa esiintyvän huomattavan epäkohdan. Lupa- ja valvontavirasto valvoo päävelvoitteet toteutumista 1.12.2026 lähtien voimassa olevan pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisesti. Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi on tehnyt korjausmääräyksen sisältämät korjaavat toimenpiteet ja valvoo palvelutasopäätöksen sekä toimintavalmiuden suunnitteluohjeen mukaisen palveluntuotannon toteutumista omavalvonnan keinon.

Onnettomuuksien ehkäisyyn valvonta- ja turvallisuusviestintätehtäviin osallistuu Pohjois-Savon pelastuslaitoksella pelastusasemien koko henkilöstö palvelutasopäätöksen mukaisesti. Valvonnan kohdemäärät ja resursointi on kuvattu valvonta- ja kemikaalivalvontasuunnitelmissa. Turvallisuusviestinnän peruseriaatteet avataan turvallisuusviestintäsuunnitelmassa.

Pääosa pelastuslain mukaisesta ohjaukseen ja neuvontaan liittyvästä kirjallisesta päivittäistyöstä toteutetaan päivystävän palotarkastajan kautta. Rakentamisen paloturvallisuuden ohjaus ja kaavalausunnot on keskitetty yhdelle palotarkastajalle. Palontutkintaa hoitaa yksi päätoiminen palontutkija vastuupalomestarin ja tutkintaan koulutettujen viranhaltijoiden hälytysryhmän kanssa. Paloriskitarkastuksiin ja tapahtumaturvallisuuteen on tarkoitus saada vastuuhenkilöt

palotarkastajarekrytointien myötä. Muina onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn palveluyksikön suurimpina kehittämistoimina vuonna 2026 ovat onnettomuuksien ehkäisyyn tietojärjestelmän (OEJ) käyttöönotto, sisäisten ohjeiden päivitys ja prosessikuvausten laadinta ja henkilöstön sisäinen koulutus.

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa palvelutasopäätöksen mukaisesti varautumisen ja valmiussuunnittelun lakisääteisiä palveluita, joilla on vaikutusta sekä maakunnallisesti että YTA-alueen laajuisesti. Lakisääteisiä palveluita tuotetaan ja ohjataan päätoimisten valmius ja varautuminen -yksikön työntekijöiden toimesta, ja varautumistyöhön osallistuu laajasti Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilöstöä. Vuoden 2026 aikana jatketaan varautumisen, valmiuden ja väestönsuojelun aktiivista kehittämistä hyvinvointialueen sisäisesti sekä yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Valmiussuunnittelun lisäksi pelastuslaitos osallistuu vuoden 2026 aikana isoihin valmiusharjoituksiin, joiden avulla testataan tehdyn valmiussuunnittelun toimivuutta ja hankitaan tietotaitoa valmiuden parantamiseksi.